

Peter Andersen, fiskivinnubúskaparfrøðingur

Danir alt meira at siga í Føroyum!

Danskir politikarar, embætismenn og fakfólk á ymsum økjum hava síðani kreppan av álvara tók seg upp í Føroyum fingið ein stórri og rættiliga týðandi leiklut fyri framtíðar gongdini í Føroyum.

Ein av teimum dómum, sum hesa seinastu tíðina hevur havt fingurin á pulsinum hjá tí føroyska samfelagnum er Peter Andersen, búskaparfrøðingur. Sum limur í Bygnaðarnevndini og sum formaður í teirri endurreisingarnevnd, sum danski forsætismálaráðharrin setti herfyri, hevur hann havt ein týðandi leiklut í sambandi við tær avgerðir, sum eru tiknar og verða tiknar um bæði fiskivinnuna og endurreisn av føroyska samfelagnum sum heild.

Tíðindablaðið Sosialurin stakk herfyri inn á gólvið hjá Peter Andersen á skrivstovu hansara í Keyptmannahavn. Samrøðan er í tveimum partum. Seinni parturin kemur í blaðið friggjadagin og snýr seg um skuld, kreppuskatt, danska hjálp, trúvirði, fólkaflýting, arbeidssloysi o.m.a.

Men hvør er so hesin Peter Andersen? Jú hann er búskaparfrøðingur og hevur víst serstakan áhuga fyri búskapum, har fiskivinna hevur havt stóran týðning. Hann hevur granskað fiskivinnubúskap á lærða háskúlanum í Rhode Island í USA. Við eini útbúgving sum vanligur búskaparfrøðingur hevur hann eisini ta neyðugu bakgrundina til at gera samfelagsligar analysur fyri bæði amt og kommunur.

Hann hevur gjørt meira fyra ár arbeitt í danska fiskimálaráðnum, har hann hevur gjørt búskaparligar og statistiskar analysur og hevur í hesum sambandi eisini verið við til at tosa um reguleringar.

Sjálvur er hann av eini fiskifamilju á vesturstrond Jútlands og er hann tí ikki ókendur við fiskivinnu. Hann hevur fiskað frá Hvídesande í eini fimtan ár - fleiri mánaðir um árið.

Peter Andersen hevur annars verið við í fleiri arbeidssbólum, sum hava kannað fiskivinnuna í øðrum londum, eitt nú hevur hann verið við til at kanna norska fiskivinnu.

Hann hevur eisini verið limur í Bygnaðarnevndini, sum hevði til uppgávu at koma við einum tilmæli til landsstýrið um framtíðar fiskivinnuna í Føroyum. Størsta broytingin í so máta er uppskotið til at áseta handilskvotur ella umsetiligar kvotur.

Peter Andersen er eisini formaður í tí serfrøðinganevndini, sum danska stjórnin herfyri setti at koma við einum uppskoti til endurreisn av føroyska samfelagnum.

Hinir nevndarlimirnir, sum allir eru óheftir av bæði politikki og av føroyskum víðurskiptum, eru Erik Bonnerup, formaður í Ráðgevandini Nevndini og síðani Peter Petersen, professari í búskapi við Århus Universitet.

Sjálvur hevur Peter Andersen eisini eitt óheft arbeiði í danska Búskaparráðnum.

Peter Andersen, fiskivinnubúskaparfrøðingur:

Umsetiligar fiskikvotur besta loysn

-Tað fer at taka eini fimm ár at byggja fiskastovnarnar við Føroyar upp aftur. Men skal hetta eydnast so er neyðugt at fremja tiltøk og her er okkara besta boð eitt TAC á veiðuna við Føroyar og síðani umsetiligar kvotur. Soleingi eingin hevur nakað betri boð, so er hetta tann frægasta loysnin fyri at fáa fiskivinnuna á fótur aftur. Hetta sigur danski fiskivinnubúskaparfrøðingurin Peter Andersen, sum hevur verið limur í Bygnaðarnevndini, ið landsstýrið setti á sinni.

Júst í hesum døgum er nýggja lógaruppskotið um umsetiligar fiskikvotur farið út til politikarar og stovnar og persónar við tilknýti til fiskivinnu til ummælis.

Tað var Bygnaðarnevndin, sum fyrr í ár kom við uppskotinum um at áseta TAC og fáa eina skipan við umsetiligum kvotum. Landsstýrið hevur so eisini bundið seg til móttvegis donsku stjórnini at fáa eina ella aðra skipan, sum kann tryggja fiskistovnarnar.

Ein av heilunum aftanfyri hugskotið um eina slíka skipan er Peter Andersen, fiskivinnubúskaparfrøðingur.

Tíðindablaðið Sosialurin vitjaði herfyri inn á gólvið hjá Peter Andersen á skrivstovu hansara í Keyptmannahavn, har vit nýttu høvi at tosað um

skipanina við umsetiligum kvotum.

Bundin at eini vinnu
Peter Andersen heldur fyri, at Føroyar eru ómetaliga nógv bundar av eini vinnu. Tá eitt land er so tætt bundið at eini vinnu kann sum meginregla sigast, at ein slíkur búskapur eigur at verða soleiðis skipaður, at tað almenna træðkar til við pengum, tá fiskiskapurin er í botni og byggir upp almenna ogn, tá fiskiskapurin er í hæddini.

Júst tað øvugta er hent í Føroyum í 80-unum. Tá høvdu føroyingar forvunið nógv pengar í fiskivinnuni og um somu tíð varð farið undir at byggja upp eitt vestureuropeiskt samfelag við ómetaliga stórum ilögum.

Tá er greitt, at tú um somu tíð byggir upp eina

stóra skuld, sum at enda verður ein stór samfelagsbyrða, ið tú ikki megnar at gjalda, og har renturnar so bara rúgva seg upp.

Djarvir og ov litið varnir

Men var talan um eina ábyrgdarleysa gongd, sum kundi verið fyrirbyrgd spurdu vit Peter Andersen!

„Mær dámar best at síggja positivt upp á málið og hyggja framtítt. Føroyingar vórðu djarvir í 80-unum men eisini ov litið varnir. Men høvuðsorsøkin til, at stóðan gerst so ring er tann, at fiskivinnan kollapsar á tveimum týðandi økjum. Fyri tað fyrsta minka stovnarnir og harnæst fer prísurin í botn. Orsøkin til at stovnarnir minka er tann, at ein byggir ein veldugan flota, sum er óforsvarliga stórur.

Peter Andersen: -Eg havi enn ikki sæð nakað uppskot um eina betri loysn

